

C-226/24. sz. [Barbavi]ⁱ ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2024. március 26.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Corte d'appello di Firenze (Olaszország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2024. január 8.

Felperes:

A. M.

Alperes:

Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS)

A CORTE DI APPELLO DI FIRENZE

Sezione lavoro (firenzei fellebbiteli bíróság, munkajogi tanács, Olaszország)

[omissis]

az

A. M. [omissis]***A FOLYTATOTT ELJÁRÁS FELPERESE***

által az

Istituto nazionale della previdenza sociale – INPS (országos társadalombiztosítási intézet, Olaszország) [omissis]***A FOLYTATOTT ELJÁRÁS ALPERESE***

ⁱ A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

és az

Agenzia delle entrate Riscossione (adóhatóság, behajtás; Olaszország)

A FOLYTATOTT ELJÁRÁS TÁVOLLÉVŐ ALPERESE

ellen a a Corte di Cassazione-Sezione Lavoro (semmitőszék, munkajogi tanács, Olaszország) 2022. április 27-i [omissis]. sz. végzése alapján megismételt [omissis] eljárásban

[omissis] meghozta a következő,

ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL CÉLJÁBÓL AZ UNIÓS JOG ÉRTELMEZÉSÉRE VONATKOZÓ KÉRDÉS EURÓPAI UNIÓ BÍRÓSÁGA ELÉ UTALÁSÁRA VONATKOZÓ VÉGZÉST (EUMSZ 267. CIKK)

A BÍRÓSÁG ÁLTAL TÁRGYALT JOGVITA

- 1 Az eljárás tárgyát az az ellentmondás képezi, amelyet az A. M. az INPS által 2013 decemberében kibocsátott, és a korábbi Equitalia Centro s.p.a. (jelenleg adóhatóság, behajtás) által közölt két terhelési értesítő ellen nyújtott be, amelyek fizetési meghagyást tartalmaztak azon járulékkülönbözetek és polgári jogi szankciók tekintetében, amelyek az A.M. által 2007-ben foglalkoztatott, határozott időre alkalmazott olyan mezőgazdasági munkásokkal kapcsolatosak, akik vonatkozásában a munkáltató a járulékot a nemzeti kollektív szerződésben meghatározott 6 óra 30 perces napi munkaidő helyett a ténylegesen ledolgozott órák alapján állapította meg. Konkrétan:
 - a 2007 első negyedévében foglalkoztatott, határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkásokkal összefüggésben az alkalmazott munkavállalók baleseti és öregségi nyugdíjjáruléka jogcímén 4,1 euró összeg és az ahhoz kapcsolódó polgári jogi szankciók megfizetésére kötelezést tartalmazó 351 2013 00015706 01 000. sz. értesítő;
 - a 2007 második negyedévében foglalkoztatott, határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkásokkal összefüggésben az alkalmazott munkavállalók baleseti és öregségi nyugdíjjáruléka jogcímén 3932,27 euró összeg és az ahhoz kapcsolódó polgári jogi szankciók megfizetésére kötelezést tartalmazó 351 2013 00015707 02 000. sz. értesítő;
- 2 A Corte d’Appello di Firenze – Sezione Lavoro (firenzei fellebbviteli bíróság, munkajogi tanács) [omissis] – a Tribunale di Grosseto (grossetói bíróság, Olaszország) ítéletét megváltoztatva – elutasította az ellentmondásokat, és megalapozottnak ítélte a terhelési értesítők tárgyát képező követelést amiatt, hogy a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkások díjazását 6 óra 30 perces napi munkaidőhöz, nem pedig a ténylegesen ledolgozott órákhoz kellett volna viszonyítani.

- 3 A Corte di Cassazione – Sezione Lavoro (semmitőszék, munkajogi tanács) [omissis] visszautalta az ügyet a kérdést előterjesztő bíróság elé, megállapítva a következő jogelvet: *„A mezőgazdasági munkáltató által a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkásoknak fizetett díjazás után fizetendő társadalombiztosítási járulékokat a d.l. n. 338/1989 (338/1989. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet) [omissis] 1. cikkének a 2006. évi nemzeti kollektív szerződés 40. cikkével együttesen értelmezett 1. bekezdése alapján kizárólag a ténylegesen ledolgozott munkaórák alapján kell megállapítani, kivéve ha a konkrét ügyben a munkáltató a vis maior miatti fennakadások alkalmával a munkás vállalkozásban történő rendelkezésére állásáról rendelkezett.”*

A Corte di cassazione (semmitőszék) álláspontja szerint röviden:

- a mezőgazdasági munkásokra és faiskolásokra vonatkozó 2006. július 6-i nemzeti kollektív szerződés 30. cikkének 1. bekezdése – amely úgy rendelkezik, hogy *„a munkaidő heti 39 óra, azaz napi 6 óra 30 perc”* – a rendes heti és napi munkaidő felső határának megjelölésére szorítkozik, a minimális munkaidőről azonban nem szól
- a nemzeti kollektív szerződés 40. cikkének 1. bekezdése – amely úgy rendelkezik, hogy *„a határozott időre alkalmazott munkás a nap során ténylegesen ledolgozott munkaórák kifizetésére jogosult”* – olyan szabályt írt elő, amely értelemszerűen összeegyeztethetetlen a heti és a napi munkaidő fogalmával, mivel az függetlenül a díjazást az előzetesen megállapított, általánosan és elvontan meghatározható munkaidő alapulvételeitől
- e rendelkezés – amelyet a határozott idejű mezőgazdasági munka sajátos jellemzői ihlettek – teljes mértékben összhangban áll a d.lgs. n. 66/2003 (66/2003. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet) 16. cikke 1. bekezdésének g) pontjával, amely a 93/104/EK és a 2000/34/EK irányelv átültetése során úgy szól, hogy a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók nem tartoznak a rendes heti munkaidőre vonatkozó szabályozás hatálya alá
- [omissis] [az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés szempontjából nem releváns egyéb megfontolások]
- az 1989. évi 338. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 1. cikkének 1. bekezdése a járulékok tekintetében úgy szól, hogy a társadalombiztosítási járulékok és szociális támogatási hozzájárulások kiszámításának alapjául veendő díjazás nem lehet alacsonyabb a törvények, rendeletek, az országosan legrepresentatívabb szakszervezetek által kötött kollektív szerződések, az egyedi kollektív szerződések vagy egyedi szerződések keretében megállapított díjazások összegénél (és a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók esetében a kollektív megállapodásra irányuló tárgyalás alapján a fizetendő díjazás éppen a ledolgozott órák alapján fizetendő díjazásnak felel meg);

– a ténylegesen ledolgozott órák után fizetendő járulékok kiszámítását illetően sem lehet ezzel ellentétes következtetésre jutni, „*figyelemmel a megtámadott ítéletben hivatkozott, a határozott időre alkalmazott munkavállalók hátrányos megkülönböztetése tilalmának a 99/70/EK irányelv 4. szakaszában foglalt tilalmára vonatkozó közösségi ítélkezési gyakorlatra, mivel [...] e tilalom a felek közötti munkaviszonyra vonatkozik, és legalábbis igazolhatja a munkavállalónak a részére ténylegesen megfizetettől több elérésére irányuló esetleges követeléseit, de bizonyosan nem teszi lehetővé, hogy a társadalombiztosítási szerv – a járulékfizetési jogviszonyt az uniós jogi rendelkezések hatálya alól kivonva – a társadalombiztosítási járulékokat illetően eltérő és nagyobb igényt érvényesítsen*”.

- 4 Az [A. M.] folytatta az eljárást, és a Corte di Cassazione (semmitőszék) által megfogalmazott jogelv alapján kérte az ellentmondás tárgyát képező terhelési értesítők hatályon kívül helyezését amiatt, hogy a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkások után már megfizette a hozzájárulást, amelyet a ténylegesen ledolgozott munkaórák alapján állapított meg.
- 5 A megismételt eljárásban részt vevő INPS kérdésként vetette fel, hogy a Corte di Cassazione (semmitőszék) által megfogalmazott jogelv összeegyeztethető e a hátrányos megkülönböztetésnek az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló 1999/70/EK irányelv 4. szakaszában foglalt tilalmával; a 4. szakasz 1. bekezdése a következőképpen rendelkezik: „*A foglalkoztatási feltételek szempontjából a határozott időre foglalkoztatott [helyesen: alkalmazott] munkavállalók nem részesülhetnek kedvezőtlenebb bánásmódban, mint a velük összehasonlítható, állandó [helyesen: határozatlan időre alkalmazott] munkavállalók, csupán azért, mert határozott idejű munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkeznek, kivéve, ha az eltérő bánásmód objektív alapon [helyesen: objektív okokkal] igazolható.*”

Az INPS álláspontja szerint annak megállapítása, hogy bár a határozatlan és határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkások ugyanazokat a feladatokat látják el, a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkásokat megillető díjazást – a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkások esetében figyelembe vett, a ledolgozott órától független (a nemzeti kollektív szerződés 30. cikkének megfelelően) napi 6 óra 30 perces munkaidő helyett – (a nemzeti kollektív szerződés 40. cikkének megfelelően) a ténylegesen ledolgozott munkaórák alapján kell megfizetni, a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók esetében társadalombiztosítási szempontból kedvezőtlenebb bánásmódot eredményez mind a munkáltató által fizetendő járulékok, mind pedig az INPS által elismert társadalombiztosítási ellátások tekintetében, amelyek – mivel a járulékokon alapulnak – valószínűleg alacsonyabb mértékűek lesznek azoknál, mint amelyekben a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkások részesülhetnek.

Ha pedig a hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének célja annak biztosítása, hogy a határozott időre szóló munkaszerződés alkalmazása ne érintse hátrányosan az érintett munkavállaló pozícióját azáltal, hogy a határozatlan időre alkalmazott munkavállalóhoz képest hátrányosabb helyzetbe hozza őt, a fent említett 4. szakaszban szereplő „*foglalkoztatási feltételek*” kifejezést nem megszorítóan, vagyis nem úgy kell érteni, hogy az kizárólag a munkáltató által alkalmazott bánásmódra korlátozódik, hanem tágabb értelemben, vagyis úgy kell érteni, hogy az magában foglalja a munkavállaló és a munkáltató anyagi jogi helyzetére – ezen belül tehát mind a járulékok mértékére, mind az azokkal összefüggő társadalombiztosítási ellátások ennek megfelelő mértékére tekintettel, a jogviszony fennállása alatt vagy annak megszűnése után fennálló társadalombiztosítási jogi helyzetre – gyakorolt minden joghatást.

Következésképpen az INPS azt kérte, hogy a kérdést előterjesztő bíróság függessze fel az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjessze a Bíróság elé:

[omissis] *[a kérdést előterjesztő bíróság által később feltett kérdésekhez hasonló kérdések]* [omissis] Az ügy érdemét illetően azt kérte, hogy a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatali eljárást követően utasítsa el az ellenérdekű fél keresetét mint ténybeli és jogi szempontból megalapozatlant.

Az Agenzia delle entrate Riscossione (adóhatóság, behajtás) viszont távol maradt.

- 6 A [A. M.] az ezt követően, 2023. június 30-án előterjesztett beadványában az előzetes döntéshozatal kezdeményezése iránti kérelem elutasítását kérte [omissis], mivel a kötelező társadalombiztosítási járulék nem tartozik az 1999/70/EK irányelv tárgyi hatálya alá, és mert az irányelv horizontális hatállyal nem, kizárólag vertikális hatállyal rendelkezik, arra az INPS és a munkáltató közötti jogviszonyokban nem lehet hivatkozni;

[omissis] *[a nemzeti eljárásjogi érvek]* [omissis] *[nemzeti eljárás]* A
HATÁROZAT INDOKOLÁSA

- 7 Az új eljárásra utasított e bíróságnak a nemzeti jog értelmében tartania kell magát a Corte di Cassazione (semmitőszék) ítéletéhez, mivel a c.p.c (polgári perrendtartás) 384. cikke kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak tiszteletben kell tartania a jogelvet, mindenesetre pedig a Corte di Cassazione (semmitőszék) határozatában foglaltakat (legutóbb a Corte di Cassazione (semmitőszék) jogszerűséget vizsgáló bíróság által megállapított jogelv kötelező erejéről szóló 27155/2017. sz. határozata).
- 8 A jogvita jelenlegi állása szerint tehát az eljárás tárgyát annak a szabálynak a konkrét ügyre történő alkalmazása képezi, amely szerint a jelen ügy felpereseként eljáró munkáltató társaságnak a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkások után a ténylegesen ledolgozott munkaórák alapján kellett a járulékot megfizetnie.

- 9 Az alkalmazandó nemzeti rendelkezések a mezőgazdasági munkásokra és faiskolásokra vonatkozó 2006. július 6-i nemzeti kollektív szerződés 40. cikkében foglalt rendelkezések – amennyiben e cikk úgy rendelkezik, hogy „*a határozott időre alkalmazott munkás a nap során ténylegesen ledolgozott munkaórák kifizetésére jogosult*”, amint azt a Corte di Cassazione (semmitőszék) értelmezte – , valamint az [omissis] 1989. évi 338. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 1. cikkének 1. bekezdése, amely a járulékok mértékét a díjazáshoz kapcsolja azon szabály szerint, hogy a társadalombiztosítási járulékok és szociális támogatási hozzájárulások kiszámításának alapjául veendő díjazás nem lehet alacsonyabb a törvények, rendeletek, az országosan legrepresentatívabb szakszervezetek által kötött kollektív szerződések, az egyedi kollektív szerződések vagy egyedi szerződések keretében megállapított díjazások összegénél, amennyiben az a kollektív szerződésben meghatározottnál magasabb összegű díjazást eredményez. A határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkások esetében a Corte di Cassazione (semmitőszék) által megállapított jogelv értelmében e rendelkezés alapján a járulékot a ténylegesen ledolgozott munkaórák után kell megfizetni, mivel a kollektív szerződés rendelkezései szerint a munkavállalók kizárólag ezekre az órákra jogosultak díjazásra.

A kérdést előterjesztő bíróság arra is rámutat, hogy a nemzeti kollektív szerződés 30. cikke ezzel szemben a határozatlan időre alkalmazott munkavállalók esetében úgy rendelkezik, hogy „*a munkaidő heti 39 óra, azaz napi 6 óra 30 perc*”, így a munkáltató minden esetben köteles a munkavállaló részére e munkaidőre díjazást fizetni, még akkor is, ha nincs szüksége annak szolgáltatására – kivéve ha a munkavégzés *vis maior* miatt szakad félbe –, és köteles az adott díjazás alapján a járulékokat megfizetni.

- 10 A kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak afelől, hogy a Corte di Cassazione (semmitőszék) által elismert jogelv összhangban lenne az uniós joggal, különösen a határozott ideig tartó munkaviszonyról szóló 1999/70/EK irányelv 4. szakaszával, és úgy ítéli meg, hogy teljesülnek a Bíróság előzetes döntéshozatala INPS által kért kezdeményezésének feltételei.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem nemzeti jog szerinti elfogadhatósága

11 [omissis]

12 [omissis]

13 [omissis]

[omissis] [*nemzeti és uniós ítélkezési gyakorlat, amelynek értelmében a Bírósághoz fordulás elfogadható*]

Az uniós jog jelen ügyben való alkalmazhatósága

- 14 Ezt követően a kérdést előterjesztő bíróság érdemi szempontból úgy ítéli meg, hogy az uniós jog alkalmazandó a jelen ügyben, tekintettel a hátrányos

megkülönböztetésnek az ESZSZ, az UNICE és a CEEP által a határozott ideig tartó munkaviszonyról kötött keretmegállapodásról szóló 1999/70/EK irányelv 4. szakaszában foglalt tilalmára; a 4. szakasz 1. bekezdése a következőképpen rendelkezik: *„A foglalkoztatási feltételek szempontjából a határozott időre foglalkoztatott [helyesen: alkalmazott] munkavállalók nem részesülhetnek kedvezőtlenebb bánásmódban, mint a velük összehasonlítható, állandó [helyesen: határozatlan időre alkalmazott] munkavállalók, csupán azért, mert határozott idejű munkaszerződéssel vagy munkaviszonnyal rendelkeznek, kivéve, ha az eltérő bánásmód objektív alapon [helyesen: objektív okokkal] igazolható.”*

- 15 A jelen ügyben először is *„foglalkoztatási feltételekről”* esik szó, amely fogalmat nem megszorítóan, hanem tágan, úgy kell értelmezni, hogy az magában foglal minden olyan juttatást, amelyet a munkáltató a munkavállalónak a munkaviszonyra tekintettel folyósít, így az a díjazás mértékére is vonatkozik (a Bíróság 2007. szeptember 13-i Del Cerro Alonso ítélete (C-307/05); 2013. december 12-i Carratù ítélete (C-361/12); 2008. április 15-i Impact ítélete (C-268/06)).

A Del Cerro Alonso ítélet szövege értelmében *„az EK 137. cikk (1) bekezdése b) pontjának, és ebből következően az 1999/70 irányelv és az annak alapján elfogadott keretmegállapodás hatálya alá tartozik az a kérdés, hogy az e keretmegállapodás 4. szakasza 1. bekezdésében foglalt hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének alkalmazásában a díjazás egyik eleme mint munkafeltétel ugyanolyan módon jár-e a határozott időre alkalmazott munkavállalóknak, mint az abban részesülő állandó [helyesebben: határozatlan időre alkalmazott] munkavállalóknak”* (47. pont). A *„foglalkoztatási feltételek”* egyenlőségi fogalmát tehát úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja a díjazásokat, amelyek mértéke továbbra is a nemzeti jogrendek hatálya alá tartozik, de amelyeket nem lehet a határozott időre alkalmazott munkavállalók hátrányára eltérő módon meghatározni kizárólag azon az alapon, hogy ők határozott idejű munkaszerződéssel rendelkeznek, kivéve ha az eltérő bánásmód objektív okokkal igazolható.

- 16 Ugyanis a jelen ügyben egyrészt közvetlenül a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkásoknak járó díjazásról van szó, mivel a nemzeti jog szerint a járulékokat, vagyis az INPS által igényelt szolgáltatást a munkavállalóknak járó teljes díjazás után kell megfizetni.
- 17 Másrészt úgy ítéli meg, hogy a *„foglalkoztatási feltételek”* fogalma magában foglalja az INPS által követelt járulékokat is, amennyiben azok foglalkoztatási nyugdíjrendszerek által nyújtott társadalombiztosítási ellátások, vagyis olyan ellátások folyósítását szolgálják, amelyek szintén a díjazás [uniós jogi] fogalmába tartoznak (vö.: a Bíróság 1990. május 17-i C-262/88. sz. ítélete; 2008. november 13-i Bizottság kontra Olaszország ítélete (C-46/07); 2008. április 15-i Impact ítélete (C-268/06)), amelyben e fogalomba sorolja *„azok[at] a nyugellátások[at], amelyek a munkavállaló és a munkáltató közötti munkaviszonytól függenek, a*

társadalombiztosítás törvényen alapuló nyugellátásai kivételével, amelyek kevésbé a munkaviszonytól, inkább szociálpolitikai megfontolásoktól függenek.”).

- 18 A 2006/54 irányelv ugyanis foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekként határozza meg a betegség, rokkantság, idős kor, munkahelyi baleset, foglalkozási megbetegedés és munkanélküliség elleni védelmi rendszereket, amelyek nem tartoznak (az általános szociális biztonsági rendszerről szóló) 79/7/EGK irányelv hatálya alá, és amelyek célja, „*hogy valamely vállalkozásban vagy vállalkozások csoportjában, gazdasági ágazatban vagy foglalkoztatási ágazatban vagy ilyen ágazatok csoportjában akár alkalmazottként, akár önálló vállalkozóként tevékenykedő munkavállalóknak olyan ellátásokat biztosítsanak, amelyek a törvény által szabályozott kötelező érvényű szociális biztonsági rendszerek által biztosított ellátásokat kívánják kiegészíteni vagy helyettesíteni, akár kötelező, akár választható az ilyen rendszerekben való tagság.*”

Az uniós bíróság által következetesen alkalmazott fogalomról van szó, amelyből arra lehet következtetni, hogy a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszereket az általános szociális biztonsági rendszertől nem a védelem társadalombiztosítási célja vagy a védelem tárgyát képező kockázatok jellege, hanem a jogosultak típusa és a jogviszony igazoló oka különbözteti meg egymástól: a társadalombiztosítási hatóságok a jogszabályok értelmében, valamint a szolidaritás és a leggyengébb kategóriák támogatására vonatkozó kritériumok alapján valamennyi személynek nyújtanak ellátásokat, míg a foglalkoztatási rendszerek a jogszabályban előírt közbiztonsági rendszerek által a – munkaviszonyuk szerves részeként – valamely vállalkozáshoz, gazdasági ágazathoz vagy foglalkoztatási ágazathoz tartozó munkavállalóknak nyújtott ellátásokat kiegészítő vagy helyettesítő ellátásokat nyújtanak.

- 19 A jelen ügyben a munkaviszonytól függő ellátások folyósítását szolgáló járulékokról van szó, amelyek összege arányos a munkaviszony időtartamával, és amelyek a díjazás összegéhez kapcsolódnak, mivel a járulékok a díjazás mértékétől függenek. Ebből az következik, hogy a díjazás alacsonyabb összege – amely a járulékok alacsonyabb összegében nyilvánul meg – a társadalombiztosítási ellátások csökkenését is maga után vonja, ami nyilvánvalóan hátrányosan érinti az egyes munkavállalókat, miközben növeli a teljes egészében a közbiztonsági rendszert terhelő ellátások e munkavállalóknak történő nyújtásával kapcsolatban a közösség által viselt költségeket.
- 20 A jelen ügy szempontjából tehát e tekintetben olyan ellátásokról is szó van, amelyek a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkás részére nyújthatók, aki – mivel kizárólag a ténylegesen ledolgozott órák alapján jogosult díjazásra – ahhoz viszonyítva, hogy a határozatlan időre alkalmazott munkavállalók a ténylegesen ledolgozott óráktól függetlenül minden esetben megkapják a kollektív megállapodásra irányuló tárgyalás során meghatározott minimálbért, kétségtelenül kisebb mértékű ellátásokban részesülhet.

- 21 21 Mindenesetre nem kétséges, hogy a jelen ügyben olyan „foglalkoztatási feltételekről” van szó, amelyekre a 99/70/EK irányelv 4. szakasza utal, és amelyek ezért az uniós jog hatálya alá tartoznak.
- 22 A mezőgazdasági ágazat sincs kizárva ezen irányelv hatálya alól.
- 23 Az irányelv kizárólag vertikális hatályát pedig – amelyre a felperes védekezése szerint magánszemélyek közötti jogvitában nem lehet hivatkozni – először is az cáfolja, hogy a szóban forgó irányelvet a nemzeti jogrendbe szabályosan ültette át a d.lgs. n.368/2001 (368/2001. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet), amely 6. cikkében az olasz jogrendszerben is rögzíti a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elvét (jelenleg a D.lgs. n.81/2015 [81/2015. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet] 25. cikkével egyezően), így az a magánszemélyek, valamint a magánszemélyek és szervezetek közötti jogviszonyokban horizontális hatállyal is bír.
- 24 Másodsor, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve az uniós jog olyan általános elve, amely teljes egészében közvetlen hatállyal bír a horizontális helyzetekben is, legalábbis azokban az esetekben, amelyekben azt másodlagos jogforrások, például a jelen ügyben a 99/70/EK irányelv rögzíti (vö.: a Bíróság Kucukdeveci ítélete, C 555/07).
- 25 Végül figyelembe veendő, hogy a Bíróság a fent hivatkozott 4. szakasz 1. bekezdésében foglalt tilalmat feltétlennek és kellően pontosnak ítélte ahhoz, hogy az irányelv nemzeti jogba történő átültetését szolgáló aktusokra se legyen szükség, kivéve az objektív okokon alapuló igazolásokat (amelyek bírósági felülvizsgálat tárgyát képezhetik, a Bíróság Impact ítélete, C 268/06, 65. és 68. pont), amelyeket úgy kell érteni, hogy azok „*valamely tevékenységet jellemző meghatározott, konkrét*” körülményekre utalnak (a Bíróság Del Cerro Alonso ítélete, C 307/05, 53–58. pont).
- 26 Mivel pedig megállapítást nyert, hogy a szóban forgó irányelv 4. szakaszának 1. bekezdése vonatkozik a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkások díjazására és az ahhoz kapcsolódó járulékokra, a kérdést előterjesztő bíróság konkrétan úgy ítéli meg, hogy a munkáltató által a ténylegesen ledolgozott munkaórák alapján fizetendő járulékok megállapítására vonatkozóan a Corte di Cassazione (semmitőszék) által meghatározott jogelv az említett szakasz megsértését eredményezi, amennyiben tényleges objektív okok hiányában a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkásoknak fenntartotthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódot valósít meg.
- 27 Ami a két kategória összehasonlíthatóságát illeti, kétségtelen és vitathatatlan, hogy a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkások ugyanazokat a feladatokat látták el, mint a határozatlan időre alkalmazott munkások [omissis].
- 28 Ami a kedvezőtlenebb bánásmódot illeti, bizonyos, hogy a jogszerűséget vizsgáló bíróság által megfogalmazott jogelv alkalmazása a határozott időre alkalmazott munkavállalókkal szemben a velük összehasonlítható, határozatlan időre

alkalmazott munkavállalókhöz képest kedvezőtlenebb bánásmódhoz vezetne, mivel a bizonytalan mezőgazdasági jogviszonyokban, és kizárólag e jogviszonyokban a munkáltató egyoldalúan szabadon meghatározhatja a felek kölcsönös kötelezettségeinek, a munkavégzési és díjazási kötelezettségnek a tartalmát, következésképpen a járulékok mértékét, valamint a társadalombiztosítási ellátások mértékét, míg a határozatlan időre alkalmazott munkavállalók a ténylegesen elvégzett munkától függetlenül minden esetben 6 óra 30 perc alapján megállapított napi minimumdíjazásban részesülnek, a járulékok és a járulékok alapján az INPS által folyósított munkavállalói ellátások tekintetében ebből eredő következményekkel.

- 29 Az eltérő bánásmód objektív okainak hiányát illetően rá kell mutatni arra, hogy egyik fél sem adja elő, melyek ezek az objektív indokok, amelyek a „*valamely tevékenységet jellemző meghatározott, konkrét*” körülményekre vonatkoznak (a Bíróság Del Cerro Alonso ítélete, C-307/05, 53–58. pont), míg a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint e fogalom megköveteli, hogy az eltérő bánásmód „*azon sajátos körülmények között, amelybe illeszkedik, igazolt legyen pontos és konkrét, az érintett munkafeltételt jellemző tényezők fennállása által, valamint objektív és átlátható szempontok alapján, hogy megállapítható legyen, hogy ez az eltérő bánásmód valós igénynek felel meg, a kitűzött cél elérésére alkalmas és ahhoz szükséges*” (a Bíróság 2023. október 19-i C 660/20. sz. ítélete).
- 30 A jelen ügyben nem állnak fenn a munkavégzéshez kapcsolódó olyan objektív körülmények, sem pedig olyan pontos és konkrét tényezők, amelyek a határozott időre alkalmazott munkavállalókkal szembeni eltérő bánásmód alkalmazásának tényleges szükségességére engednének következtetni, tekintettel arra is, hogy a mezőgazdasági tevékenységre jellemző, előre nem látható időjárási körülmények általi érintettségéből eredő kockázatok a munkavégzésre általánosságban vonatkoznak, a foglalkoztatás típusa nem releváns.

A FENTI INDOKOK ALAPJÁN:

Az eljáró bíróság

az EUMSZ 267. cikkre tekintettel

előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

1) úgy kell-e értelmezni a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. bekezdését, hogy azzal ellentétes a Corte di Cassazione (semmitőszék) által a kérdést előterjesztő bíróságra nézve kötelező módon értelmezett, mezőgazdasági munkásokra és faiskolásokra vonatkozó 2006. július 6-i C. C. N. L-ben [nemzeti kollektív szerződés] foglalthoz hasonló olyan nemzeti kollektív megállapodás, amely a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkásokat illetően a ténylegesen ledolgozott napi munkaórák kifizetéséhez való jogot ismeri el, szemben a C. C. N. L. 30. cikkével, amely a határozatlan időre alkalmazott

mezőgazdasági munkások esetében 6 óra 30 perces munkanapon alapuló díjazáshoz való jogot ismer el?

2) amennyiben az előző kérdésre igenlő választ kell adni: úgy kell-e értelmezni a keretmegállapodás 4. szakaszának 1. bekezdését, hogy a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerben a határozott időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalók javára fizetendő kötelező társadalombiztosítási járulék összegének meghatározása szintén a foglalkoztatási feltételek körébe tartozik, ezért azt a ténylegesen ledolgozott munkaórák helyett a határozatlan időre alkalmazott mezőgazdasági munkavállalókra vonatkozó kritérium, tehát a kollektív szerződésben meghatározott napi munkaidő alapján kell meghatározni?

Az eljárást a Bíróság e kérdésekre vonatkozó határozatának kihirdetéséig felfüggeszti.

Megküldi a hivatalnak, hogy az továbbítsa a jelen végzést az Európai Unió Bíróságának [omissis].

[omissis] Firenze, 2024. január 8.

[omissis]

MUNKADOKUMENTUM